

TOSAMA

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965

List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no

Leto izhaja-
nja: XII

Št. 3

marec
1976

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Izveček iz poslovnega poročila za leto 1975

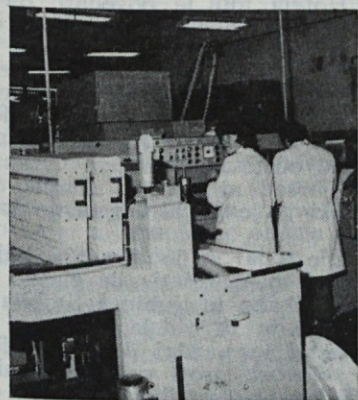
Na osnovi člena 26. in 118. statuta naše delovne organizacije, podajam poslovno poročilo o uspešnosti poslovanja v preteklem letu 1975. V tem obdobju so bili doseženi pomembni uspehi v celotnem sistemu našega gospodarjenja, pri katerem smo v celoti uresničili na-

še programske cilje. Na vseh področjih ekonomskih kazalcev smo dosegli izjemne rezultate, ki so v primerjavi z letom 1974, daleč uspešnejši in zato tudi vzpodbudnejši za naša nadaljnja prizadevanja.

Le nekoliko osnovnih podatkov in videli bomo našo uspešnost:

Vsebina	1974	1975	Ind.
Celotni dohodek	308.504.596,—	437.887.151,—	142
Porabljena sredstva	214.104.494,—	393.362.304,—	137
Dohodek	94.400.102,—	144.524.846,—	153
Pogodbene obveznosti	3.580.400,—	4.198.172,—	117
Zakonske obveznosti	13.242.584,—	20.078.932,—	152
Za osebne dohodke	35.480.797,—	50.473.401,—	142
Za osebne prejemke	399.358,—	544.011,—	136
OSTANEK DOHODKA	41.696.961,—	69.230.331,—	166

nadaljevanje na 3. strani

Današnji razgovor je tekkel med člani na novo ustanovljenega TOZD Filtri. Povedali so nam, kako so delali do sedaj in kaj pričakujejo od nove organizacije.

stran 5

„Okrogla miza“

Ob 8. marcu — dnevu žena so družbeno-politične organizacije organizirale sestanek za »okroglo mizo« z enajstimi ženami iz vseh oddelkov našega podjetja. Namen sestanka je bil, da žene povedo, s kakšnimi težavami se srečujejo tako v privatnem življenju, kakor tudi na delovnem mestu in da predlagajo morebitne ukrepe za odpravo omenjenih problemov.

stran 9

Naša žena nekoč in danes

Leto se je obmnilo in pred nami je praznik žena, 8. marec. Kako težko bi dala na papir vse tisto, kar danes žena predstavlja v družini in na delovnem mestu. Minili so časi mišljena, da je naša žena samo za domače ognjišče. Naša žena je danes svobodna na vseh področjih, na svojem delovnem mestu,

v svoji družini in v družbenopolitičnem življenju.

Spomnimo se tudi tistih težkih let nazaj, v vojnem času. Koliko žena je dalo življenja za lepši danes, koliko partizanskih mamic je napletlo nogavic in ostalo penilo za naše borce. Kje so vse tiste revolucionarke, ne samo naše, ampak vse žene sveta, ki so, ali še preživljajo vojne čase. Koliko solza, koliko neprespanih noči, tveganje lastnega življenja, pa vendar jim ob tem ni nihče čestital, saj so bile naše babice, matere, dekleta skoraj v pozabi. Zato pa se danes zazrimo v njihove utrujene obraze, težke poti, ki so za njimi povejmo jim, dajmo jim čutiti, da so žene, matere, da so ljubljene, da nam pomenijo mnogo.

In ti današnja žena, proizvajalka, mati, si srečna? Bodi srečna vsaj danes, ko si resnično cenjena, ko te ljubimo od najmlajših, katerim daješ luč življenja, pa tja do vseh drugih, ki so doma, ali na delovnem mestu.

Kaj naj vam zaželimo ob tem prazniku? Mislim, da se to ne da napisati, mnogokrat tudi ne povedati, vendar želimo vsem ženam, ne samo tistim, ki so z nami, ob naši delovni mizi, ampak tudi kmečkim materam in vsem ženam sveta — Vse najlepše za vaš praznik, 8. marec!

Zato se radujmo, ne ob bogatem darilu, ampak ob toplih besedah, objemih in poljubih in mogoče ob simbolu ljubezni, svobode — rdečem nageljnu.

Žena, mati, vse najlepše in ne pozabi, da si naše življenje!

Jana V.

od malice pritrgovala, da je lahko kupila skromen šopek.

Ko je tako hitela, je imela eno samo željo, da bi ne srečala očeta, ali, da bi bil vsaj trezen. Še sama ni vedela, kdaj se je znašla na domačem pragu. »To ni res, ji je zatrepetalo v srcu. Na hišnem pragu je stal oče, se naslanjal na stari obok hiše, oči je imel rdeče in sovražen nasmeš na ustnicah. Nekoliko je dvignil močne obrvi in glasno zahropel: »Kje si hodila tako dolgo?« Oči so mu obstale na šopku, katerega je Tinka stiskala k sebi. Jecljajoče in v solzah je izdala, da ga je kupila za mamin praznik. Takrat je začutila močne očetove roke in divji glas, ki je očital: »Smrklja, torej ne daješ vsega denarja, kar zaslužiš!«

Hotela mu je povedati, da je sve prihranila od malice. Toda oče jo je le tolkel in besede so ji zamrle na ustnicah. Ko se je njegovo telo, napeto od besa, umirilo, je videla skozi solze le še rdeče cvetje, ki je ležalo na tleh, steptano od očetovih škornjev. Glasu ni bilo, besed ni bilo, le utrujen korak, ki jo je peljal v zgornjo kamro.

Šele tedaj se je zavedala, kaj ji pomeni mati. »Mati«, je glasno zahtela, »kako te ljubim.« Stopila je proti oknu in videla, kako se je oče zdaj levo, zdaj desno, nagibal po kolovozu proti vaški gostilni.

Takrat so se tiho, zelo tiho odprla vrata. Na pragu je stala mati. Bila je lepa kot vzhajajoče sonce, ki ima zlatorumene žarke. Tinka je nenadoma klečala ob njenih nogah in tiho, tako tiho ihtela, da je slišala le svoje srce. »Mati, mati, ljubim vas.« Ko je pogledala navzgor, je videla mamine solze. Vendar to niso bile solze, bili so dragulji, ki jih najdeš le v srcu svoje matere.

Jana V.

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata Tosama se najlepše zahvaljujem za obisk in darilo mojemu možu v zdravilišču.

Jelka Volčini

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem iz tkalnice ovojev zahvaljujem za lepo darilo in nepozabne besede ob slovesu.

Celotnemu kolektivu želim še mnogo poslovnih uspehov.

Urankar Regina

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata Tosama se najlepše zahvaljujem za obisk v času moje bolezni in poklonjeno darilo.

Marija Blažević

Risbo na tej kartici je narisala Ann Adams, paraplegik, ki je bila pred svojo boleznijo umetnica. Z vztrajnostjo se je izvežbala, da riše tako, da drži svinčnik med zobmi. Vsaka originalna risba ji vzame dva meseca časa.

Tinkino darilo materi

Ura se je nagibala že preko tretje popoldan, ko se je Tinka vrnala z dela. Njena pot od tovarne do doma je bila dolga. V družini je bila najstarejša, vsi drugi so še hodili v šolo, zato je morala prva na delo. Domačija, ki je bila visoko v hribih, je bila že stara. Oče ni hodil v službo, ampak je delal doma in pil v vaški gostilni. Mati je delala skoraj noč in dan, da je bilo kaj kruha za šest otrok.

Ta dan se je Tinka vračala domov posebno srečna. Hitela je po razritem vaškem kolovozu. Tinkini

čevlji so bili že težki od blata, vendar je bil njen korak hiter in lahak. Ob poti je gledala mačice, ki so poganjale prve popke, vse je bilo pripravljeno na prvo pomladno prebujanje. Da, je pomislila Tinka, osmi marec je danes, kmalu se bo spet pričelo težko delo. Mati, oče, otroci, vse se ji je vrtelo pred očmi. Toda že v tistem hipu je pozabila na težave in pomislila, da mora biti srečna, saj nese materi šopek, prvi šopek v materinem in njenem življenju. Ves teden si je

nadaljevanje s 1. strani

IZVLEČEK IZ POSLOVNEGA POROČILA ZA LETO 1975

Doseženi finančni uspeh, ki je v dosedanjem obstoju naše delovne organizacije največji in najpomembnejši, je rezultat dela in prizadevnosti celotnega kolektiva, slehernega člana naše delovne organizacije ter pravih sklepov naših samoupravnih organov.

Največji delež v ugodnih finančnih rezultatih ima vsekakor naša izvozna usmerjenost, ki predstavlja 24 % naše celotne realizacije.

Značilno za celotno obdobje preteklega leta je mirnejši tempo proizvodnje, normalna in usklajena preskrba s surovinami na domačem trgu, le z uvozom potrebnih surovin in reprodukcijskim materialom smo imeli velike težave zaradi ostrih restriktivnih ukrepov, ki smo jih dokaj uspešno urejevali vsled ugodnih izvoznih rezultatov.

Zelo pomembni so pokazatelji našega vključevanja v uresničevanje ciljev Resolucije o družbeno ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije in skupščine občine Domžale, ki so naslednji:

- stopnja rasti fizičnega obsega proizvodnje znaša za poročevalsko obdobje 13,3 %, načrtana stopnja rasti z resolucijo pa znaša 11 %;
- stopnja rasti družbenega proizvoda znaša nominalno 50 %, realno pa 19,2 %, načrtana stopnja z resolucijo pa 7 %;
- stopnja zaposlovanja znaša 6 %, po resoluciji 2,5 %;
- obseg izvoza se je vrednostno povečal za 136,5 %, po resoluciji pa je predviden vrednostni porast 21 %;
- obseg uvoza se je vrednostno povečal za 24 %, po resoluciji 14 %;
- produktivnost smo povečali za 8 % po resoluciji pa naj bi se povečala za 3 %;

V preteklem letu nismo povečali cen, razen filtrov za cigarete v mesecu februarju in to po samoupravnem sporazumu med proizvajalci filtrov za cigarete in kupci.

Celotni obseg investicij smo izvajali po planu gospodarskega načrta in so bila v celoti zagotovljena vsa potrebna finančna sredstva. V preteklem letu smo porabili za investicije skupaj 48.582.213 din.

Program varčevanja in racionalnega gospodarjenja, ki smo ga sprejeli v preteklem letu, je v precejšnji meri doprinesel naši celotni uspešnosti.

Glavne značilnosti programa varčevanja in racionalnega gospodarjenja za leto 1975, so bile predvsem:

- dvig produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja;
- povečanje izvoza predvsem na

konvertibilno področje in zmanjšanje uvoza;

- vključitev naše delovne organizacije v družbeni stabilizacijski program na vseh področjih dela, predvsem stabilizacijo cen naših izdelkov;
- ekonomsko in tehnološka utemeljenost vseh investicijskih naložb;
- pospeševanje inovacij z lastnimi konstrukcijskimi rešitvami;
- v organiziranem pristopu sortiranja in uporaba vseh vrst raznih odpadkov;
- izdelave programov srednjeročnega plana, ki mora biti odraz naših prizadevanj za doseg postavljenih ciljev;
- dvig osebnega in družbenega standarda in zdravstveno varstvo naših delavcev;
- poboljšati delovno disciplino;
- prizadevanje za vsestransko sodelovanje in povezovanje s Tekstilno tovarno Senožeče.

V ta namen je bil imenovan poseben odbor, sestavljen od predstavnikov družbeno-političnih orga-

nizacij z nalogo spremljanja in uresničevanja postavljenih ciljev.

Iz že prikazanih rezultatov je razvidno, da je večina postavljenih nalog bila uspešno realizirana. Za vsako nalogo so bili postavljeni nosilci nalog iz vrst strokovnih služb.

Naš dolgoletni kooperant Tekstilna tovarna Senožeče je s svojim delom tudi doprinesel k uspehu našega celotnega poslovanja, saj so količine izdelanih tkanin, dopolnjevale naš asortiman izdelkov in s tem omogočile večjo prodajo naših ostalih izdelkov.

Poslovno tehnične odnose med Tekstilno tovarno Senožeče in Tosamo moramo še poglobljati. Pravičen je sklep samoupravnih organov, da je tudi kolektiv Tekstilne tovarne Senožeče udeležen v dohodkovnih odnosih Tosame, v obliki cene usluge, kar s tem potrjujemo ustavno in socialistično usmerjenost skupnega sodelovanja.

Slavko Bajec

Finančni rezultati leta 1975

Čas za pregled gospodarjenja v preteklem letu s prejemom zaključnega računa, še ni preteklo. Zbrane podatke je potrebno temeljito preanalizirati in zaključke iz analiz vgraditi v letošnjo poslovno politiko.

Prva značilnost lanskega poslovanja je, da smo gospodarili precej ekstenzivno, saj smo število zaposlenih povečali za 6 %. Ne glede na dejstvo, da smo sicer produktivnost tudi povečali za 8 %, kaže porast zaposlenosti, da smo še premalo usmerjeni k zamenjavi ročnega dela s strojnim delom. Napore v tej smeri moramo čimprej povečati, pri čemer je potrebno posebno povdariti vlogo tehničnih izumov in novatorstva, kajti ta dejavnost je izrednega pomena za naš nadaljni razvoj.

Leto 1975 je bilo tudi začetek intenzivnejšega vlaganja v osnovna sredstva. Samo za večje investicije smo vložili 45 milijonov din lastnih sredstev. S tem denarjem smo kupili:

- 2 stroja za izdelavo cigaretnih filtrov v vrednosti din 5.199.000.
- trakotkalski stroj v vrednosti cca 10 milijonov din
- čistilec bombažnih vlaken v vrednosti 1.267.982.— din
- belilni aparat v vrednosti 1.971.809.— din
- sušilni aparat v vrednosti 2.040.000.— din
- ostale stroje (za konfekcioniranje gaze, za izdelavo nove vrste vložkov, za povečanje kapacitet

Mölny pleničk, Mölny hlačk) v vrednosti 3.204.734.— din
— 2 mikalnika v vrednosti 1.786.761.— din.

Večina teh strojev že obratuje, ali pa se bodo vključili v proizvodnjo v letošnjem polletju. V zvezi s tem se moramo prizadevati, da se stroji takoj vključijo v redno proizvodnjo in tako pričnejo vračati vloženi denar, ki se bo namenil za nadaljnje investicije. Največji znesek, cca 20 milijonov din, pa je bil angažiran za pripravo gradbišča in izgradnjo novega skladišča, s čemer se bo rešil problem skladiščenja materialov, kajti pomanjkane skladiščnih prostorov je že oviralo naše poslovanje. Z navedenimi investicijami smo (bomo) znatno modernizirali proizvodni proces, odpravili nočno delo žena, pocenili proizvodnjo in povečali kapacitete.

Gospodarjenje z zalogami je bilo racionalnejše, saj smo pri povečanju celotnega dohodka za 42 % povečali povprečne zaloge le za 12,5 %. Z nizkimi zalogami moramo poslovati tudi v letu 1976, kajti zaradi sprotnega plačevanja, ki je predpisan z zakonom, bo potrebno razpolagati z večjo količino likvidnih sredstev. Odnos med terjatvami in obveznostmi je zelo ugoden, ker smo imeli povprečno 93 milijonov terjatev in le 13,4 milijona obveznosti — torej smo imeli skoraj 7 krat več dolžnikov kot upnikov. Zaradi tega se nam letošnjega nove-

nadaljevanje na 4. strani

nadaljevanje s 3. strani

ga poslovanja ni treba preveč bati, če ne bomo le preveč denarja angažirali za investicije.

Spričo ugodnega poslovanja nismo najemali dolgoročnih posojil za osnovna sredstva in obratna, ker smo predvidevali večja posojila pri izgradnji proizvodne dvorane. Koristili smo le kratkoročna posojila za izvoz in za eskontiranje prodaje do 90 dni. Na ta način smo reševali občasne zastoje v plačilnem prometu, ki so nastajali v preteklem letu predvsem v marcu, aprilu in v poletnih mesecih, zaradi spremenjenih finančnih predpisov.

Tudi drugi finančni pokazatelji kažejo zelo ugodno sliko, kar je bilo že prikazano ob sprejemanju za-

ključnega računa. Ko ocenjujemo dosežene uspehe, se moramo zavdati, da je položaj naše delovne organizacije danes že čisto drugačen, kot bi sodili po lanskim dosežkih. Gospodarske težave so potrka- le tudi na naša vrata, kajti naša uvozna usmeritev pri nabavi surovin bo zahtevala tudi večji izvoz po zelo nizkih cenah, kar bo povzročilo zmanjšanje dohodka. Večji izvoz zahtevajo tudi naše kapacitete, ki so ponekod že prevelike za nasičeno jugoslovansko tržišče. Osnovni cilj v letu 1976 bo morala biti večja proizvodnja, kajti le tako bo mogoče nadomestiti izpad dohodka zaradi nižjih izvoznih cen.

Janez Leskovec

Gospodarski načrt 1976

V času priprav za izdajo te številke tovarniškega glasila je tudi tekla javna razprava o predlogu gospodarskega načrta za letošnje leto, katerega so pripravile strokovne službe. Rok javne razprave se naj bi izteklo prav ob izdaji te številke in potem bo predlog, skupaj s pripombami, ki bodo prišle iz zborov potrdil delavski svet — že v novi sestavi.

Iz materiala, ki je predložen zborom, družbeno-političnim organizacijam in ostalim, kot tudi iz ostalih nepredloženih materialov lahko predvsem povzamemo temeljno sponzanje, da v letu 1976 še zdaleč ne pričakujemo takih rezultatov kot so bili minulo leto. To leto je bilo izjemno ugodno predvsem zaradi enkratnega izvoza cigaretnih filtrov in vsi stiki z zunanjim trgom kažejo, da je ta kratkotrajna količinska in vrednostna konjunktura minila in da so naši poslovni pogoji vrženi v normalne tirnice, te tirnice pa so posute s stabilizacijskim peskom.

Tako se ob manjšem izvozu vključujemo v nov sistem obračuna na osnovi plačane realizacije — kar pomeni, da lahko vključimo v celotni dohodek le tisti znesek, ki nam ga plača, ne pa tistega, za katerega smo blago prodali — plačila pa ne dobili. Pričakujemo, da bo zaradi tega razloga kupna zmogljivost naših odjemalcev zmanjšana in zato tudi manjši promet — vsaj v 2/3 običajne mesečne prodaje.

Obenem s tem je otežkočen, z novimi predpisi, uvoz repromateriala, kar ob naši — zaenkrat še močni navezanosti na uvoz — ne zagotavlja nemotene proizvodnje. Proklamaciji o vezavi uvoza na iz-

voz bomo sicer poskušali v največjem obsegu ustreči, vendar pa ne bomo mogli doseči povsod dovolj ugodnih cen — substitucije za ustrezne domače materiale pa ni.

Ob teh dveh temeljnih vzrokih so še drugi — kot nekatere tendence za višanje cen repromaterialu (bombaž ipd.), pritisk nekaterih kupcev na ugodnejše cene ali kondicije našim izdelkom itd.

Spričo takih težkoč bo predvsem nujno, da se hitro stremimo sami, pa tudi vsi družbeni faktorji, ki so soudeleženi v delitvi našega dohodka. Dober stabilizacijski program nam bo pomagal urediti najbolj sporne točke našega gospodarjenja, da bomo lažje premagovali neprilike, ki se nam obetajo.

Nekaj primerov z letom 1975 daje za glavne postavke gospodarskega načrta 1976 takele vzporeditve: celotni dohodek naj bi bil nižji za

7%, porabljena sredstva višja za 14%, tako da bi bil dohodek nižji kar za polovico; osebni dohodek bi ostal na istem nivoju, pa vendarle bi ostanek dohodka predstavljal le slabo četrtino višine, ki je bila dosežena v letu 1975. Predviden izvoz pa je nižji tudi za polovico.

Ob takih predracunih je seveda nuno pazljivo gospodarjene, ki ga še najbolje izraža na različnih nivojih izrečeno geslo: «Preživeti to leto!» S tem hočemo reči, da bo prav to leto najtežje, potem pa se bo počasi uredilo. K temu bo poleg ureditve stabilizacijskega režima pripomogla tudi dograditev nove proizvodne hale, s čimer bomo pridobili obstoječe prostore za novo, visoko produktivno tehnologijo netkanega blaga, ki bo vse večja pridobitna postavka v našem asortimanu.

V letu 1976 se bomo tudi dokončno skonstituirali v dve TOZD in skupne službe, kar bo v končni konsekvenci prispevalo k čistejšim odnosom med delovnimi kompleksi, v času priprav, pa tudi kasneje pa bo povzročilo še dosti dela, vsklajevanja in dogovaranja, torej tudi medsebojne napetosti.

Proizvodni kadri naj bi v tem času ostali na istem nivoju kot so bili ob zaključku minulega leta, realizacija potreb po nujnih režijskih kadrih pa je odvisna predvsem od prostorskih prilik.

Na koncu le še nekaj podatkov o strukturni delitvi predvidenega poslovnega uspeha, merjenega z neto realizacijo celotnega prometa. Izdelavni material predstavlja v neto realizaciji 67,6% njene vrednosti, izdelavni osebni dohodki 5,7%, plačilo storitev TT Senožče 2,5%, tako da znaša povprečna stopnja pokritja 24,2%. V tem pokritju pa predstavlja fiksni (stalni) stroški proizvodnje (obratov in vzdrževanja) 11,6%, stalni stroški ostalih skupnih služb 8% tako, da predstavlja čisti ostanek pokritja le še 4,6% neto realizacije in lahko smatramo ta odstotek tudi kot akumulativno stopnjo za poslovno leto 1976.

T. L.

Sprejeli smo razvojni program 1976 - 1980

Nadaljujemo z objavljanjem pomembnejših razvojnih izhodišč, ki smo jih pod istim naslovom začeli objavljati v prejšnji številki Tosa-me.

Tokrat bi nekoliko podrobneje pogledali glavne faktorje razvoja, ki uokvirjajo razvojni program.

Predvsem je treba omeniti, da je po razvojnem programu predviden le razvoj sanitete, medtem ko naj bi bodoči TOZD Filtri obstal na sedanjem nivoju. To je prej po-

amnikljivost kot popolnost našega razvojnega koncepta, do katerega pa je prišlo spričo tega, ker so se tržne razmere tako naglo poslabšale, da jih v času izdelave razvojnega programa nismo mogli v celoti preceniti in se dodobra zamisliti o možnostih reševanja tega oddelka. Zato je razumljivo, da je njihov zbor delovnih ljudi sprejel razvojni program le za omenjeno časovno obdobje, praktično le za nadaljevanje na 5. strani

nadaljevanje s 4. strani
eno leto — s pogojem, da se v letu 1976 išče in najde dodatna proizvodnja za zaposlene v oddelku, kar naj nakaže nov, dopolnjen program za obdobje 1977 — 1981.

Po drugi strani so za potrebe TOZD Saniteta, predvsem v začetku obdobja, predvidene finančno visoke investicije (proizvodna hala), prav tako pa tudi za potrebe skupnih služb (upravno poslopje). Gre torej predvsem za gradnje, katerih dohodkovni efekti se bodo pokazali šele v drugi polovici programiranega obdobja.

Med dva najpomembnejša faktorja bodočega razvoja smatramo ukrepe za intenzivnejšo zaposlenost ter uvedbo tehnologije netkanega blaga. K intenzivnejši zaposlenosti bosta pripomogla predvsem modernizacija tkalnice ovojev ter uvedba boljše organizacije dela, zlasti v konfekciji, z zelo znano in uspešno metodo WF (work factor). Lastna proizvodnja in dodelava netkanega blaga nam bo pomembno pocenila pa tudi razširila naš asor-

timan. Izvršni odbor združenja TOZD tekstilne industrije pri gošpodarski zbornici je našo prijavo že potrdil, v začetku tega leta, torej že posedujemo družbeno privoljene za to investicijo, kar je posebitno važno, ker se je tržiška predilnica interesirala za to proizvodnjo — vendar je odstopila, ko je spoznala, da ne segamo v njene proizvodne sfere. Naša proizvodnja in dodelava bo, namreč, omejena le na nektkana blaga nizkih tež, obseg proizvodnje pa naj bi bil tolikšen, da bi pokrtil ves jugoslovanski trg, ki se sedaj oskrbuje iz uvoza.

Omenili smo že gradnjo upravnega poslopja. Tovarna je vse predolgo usmerjala akumulacijo v razvoj tehnologije, ki ob sedanji zasedenosti in utesnenosti le z velikimi napori izpolnjuje svoje naloge. Ob prehodu na več TOZD bodo naloge še obširnejše in zahtevnejše. Zato se ob ureditvi poslovnih prostorov predvideva tudi izboljšava kadrovske strukture, s čimer bomo šele kos vsem notranjim in zuna-

njim družbenim in strokovnim zahtevam, posebno še, ker bo strokovnejšo zasedbo kadrov terjati tudi sam predvideni razvoj.

Posebnost časa, v katerem se je izdeloval razvojni program, je v močnih naporih vse družbe za stabilizacijo gospodarstva. Tendenca usmerjanja so sicer znane, težje pa jih je bilo v vseh postavkah pravilno kvantificirati, ker še niso bili znani v času priprav vsi tovrstni predpisi. Razvojni program se je vendarle naravnal v smeri večje stabilizacije, kar kaže že nekaj prej omenjenih razvojnih faktorjev. Poseben poudarek pa daje tej tendenci relativno zmanjšanje uvoza na račun osvajanja tuje tehnologije (netkano blago); v ta kompleks pa tudi lahko vključimo razvojni namen za sovlaganje v trgovino in industrijo, da si zagotovimo boljše surovinsko oskrbo pa tudi trdnejšo prodajo.

To je nekaj pomembnejših razvojnih činiteljev. Konkretizacijo vplivov pa bomo posredovali v nadaljevanju. T. L.

Naš razgovor

V zadnji številki našega lista »Tosama« smo vam obljubili, da pridete za »razgovor« vsi na vrsto. Dokaz je današnji razgovor z zaposlenimi v oddelku za izdelavo filtrov. Zanje smo se odločili iz več razlogov. Vsi vemo, da so bili filtri do nedavnega »zlata jama« za ves kolektiv, ki niso poznali kriz, njihov največji problem je bil narediti čim več. Sedanja svetovna gospodarska kriza in vse večja ponudba na tržišču pa je prizadela bolj od drugih prav, ta oddelek, ki je močno vezan na uvoz. Kljub vsemu ne klonijo. Njihov optimizem gre še dalj, saj razmišljajo o povečanju proizvodnje in...

Kaj bi vam vse jaz povedal. Preberite si, kaj nam bodo povedali zaposleni v tem oddelku sami.

FRANC CERAR vodi oddelek že precej dolgo. Točneje povedano, 8 let.

Vedno resnega izraza na licu, zelo redko nasmejan, z glavo polno problemov skoraj teka iz pisarne v svoje oddelek in povsod, koder je potrebno, da delo teče brez застоja. V današnjem času pa problemov ni malo, katerih je vsak zase ovira, ki ogroža proizvodnjo. Razlogov za resen izraz lica je torej dovolj. Pa nam naj še sam kaj pove o sebi in svojem oddelku.

Kako vi ocenjujete prehojeno pot in minulo delo?

Odkar izdelujemo ta, za tobačne tovarne tako pomemben polproizvod, smo skušali ugoditi njihovim zahtevam v kvaliteti, hoteli smo jim biti servis, ki naj jim pomaga pri

njihovem normalnem delu. V svojih prizadevanjih smo uspevali, to nam potrjujejo tudi primerni finančni rezultati zadnjih nekaj let. Iz napak in reklamacij, pa smo skušali dobiti koristen poduk za

nadaljnje delo.

Vsako delo s seboj prinaša tudi svoje težave. Katere od njih vam povročajo največ težav in kaj si želite v zvezi s tem?

Smo zaposleni v oddelku, ki je zelo občutljiv na vsako nihanje na tržišču. Vsako večanje naročil povzroči nadurno delo, prav tako pa

zmanjševanje prodaje vpliva na premeščanje delavcev v druge oddelke.

Ta ozka usmerjenost v proizvodnjo
nadaljevanje na 6. strani

nadaljevanje s 5. strani

Naš razgovor

nji zaposlenim v oddelku ne nudi stalnega dela, vsem delavcem v mikalnici in konfekciji pa daje priliko, da dosežejo svojo solidarnost in tovarištvo do gostujočih »filtrov.«

Želja zaposlenih v oddelku je čimprej razširiti proizvodni program z dodatnimi izdelki, da bi lažje prebrodili krizna obdobja in odpravili nihanja v zaposlenosti.

Pred nami je važna faza razvoja: formiranje TOZD. Menim, da bi bilo preuranjeno dajanje ocen, vendar kaj pričakujete od reorganizacije:

Od nje pričakujem, da bomo znali vse osebne moči in strokovno znanje usmeriti v tisto področje dela, ki bo tudi v bodočnosti Tosami omogočalo nemoten razvoj. Če vsi zaposleni osebne težnje podrimo skupno postavljenim ciljem, smo že postavili temelje bodoči organizaciji.

PETER KOČAR je pri filtrih že petnajsto leto, to je že od vsega začetka. Bil je obratni mehanik, zadnje leto pa vodja izmene.

Mnogo se je spremenilo v petnajstih letih in težko si predstavljam kako smo dosegli vse to, kar danes imamo. Spominjam se prvega stroja, ki je stal v sedanji mizarški delavnici. Za boljše predstavo naj povem, da smo naredili na tem stroju cca 60.000 filtrov v osmih urah medtem, ko sedaj nov stroj naredi v istem času milijon filtrov ali več. Tudi material smo pripravljali včasih doma. Temu primerna je bila tudi kvaliteta in kup težav s kalibrom izdelanih filtrov.

Z novim delovnim mestom, t. j. kot vodja izmene imaš tudi drugačno delo in druge skrbi.

»Res je, vendar moram priznati, da se ne morem pritoževati. Vesel sem, ko vidim, da med delavkami vlada velika solidarnost. Človek je vesel, ko mu ni treba na vsako stvar kazati s prstom. Manj pa sem vesel, ko poslušam tožbe delavk in delavcev zaradi neprimerne prostora za delo, ki je največje zlo filtrov. To je klima naprava, ki največkrat ne dela, če pa že, pa je učinek tako slab, da skoraj ni omembe vredno. Res bi si želel kaj bolj učinkovitega.«

Ko smo že pri željah, kaj bi si želel v življenju, na delovnem mestu?

»Največja in edina je ta, da bi v miru lahko delal in s tem dal delo družbi in Tosami, ki ji želim vsaj toliko delovnih uspehov kot do sedaj, če že ne več!«

ANDREJ PAVLIČ je eden najstarejših pri filtrih, ki skrbi, da stroji lepo tečejo in naredijo čim več. Kljub dolgoletnim izkušnjam,

pa se zgodi, da mu kapljice potu dokažejo, da je napaka težja, kot si je mislil na prvi pogled. Zmotil sem ga, ko je šaril po drobovju filterskega stroja do komolca od olja in masti.

Otrl si je pot in kar veselo dejal: »Vidiš, taka je ta reč. Pa kar gre. Sedaj smo že kar dobro oskrbljeni z rezervnimi deli, tudi orodja imamo precej. Saj bi še kaj rabili, posebno pri novih strojih, pa se kar sami najdemo in z malo potrpljenja kar gre. Pred kratkim sem bil na tečaju v Nemčiji, v tovarni Hauni. Veliko sem se naučil, škoda le, da sem bil tam sam, saj imamo že toliko strojev, posebno novi so zelo zahtevni in od vzdrževalca zahtevajo mnogo znanja in živcev, znanja pa ni nikoli dovolj.

Da bi ga pripravil, da bi še »pajmarl« o čem, sem ga pobaral o osebnih dohodkih in počutju v tovarni.

Kaj boš tisto. Saj bi tudi ti pobasal kaj več, če bi bilo. Želim si čim večjega uspeha filtrov in Tosame, saj to mi bo garancija, da bom tudi zaslužil dobro in, da bomo zadovoljni Tosamovci, jaz in moja družina.

MOJCA GROSELJ je kljub svoji mladosti že precej časa član našega kolektiva. V oddelku filtrov je trenutno pomočnica na novem, modernem stroju za izdelavo filtrov. Vedno vesela, s hudomušnim nasmehom na licu pobira polne kartone s stroja in pomaga, da ni večjih zastojev, če kaj »zaškriplje«.

Ugaja mi to delo, je rekla. Nismo tako veliki, zato smo med seboj toliko bolj povezani. Tudi z osebnim dohodkom sem kar zadovoljna, le noge me vedno boljijo, ko grem po končanem delu s kolesom domov. Osem ur tekanja od stroja do mize in še kam drugam, je kar

naporna reč. Vse bi bilo, ko bi vsaj naše klima-naprave bile kaj boljše; včasih vroče, drugič mraz, vedno pa izredno suh zrak, da kar gagaš.

Kot vem, nisi aktivna samo pri stroju, temveč si že dalj časa aktivna v predsedstvu mladinske organizacije.

Res je. Z veseljem delam v mladinski organizaciji v Tosami in doma na vasi. Zelo vesela pa bom, ko bodo vsi prepričani, da mladina ni sposobna organizirati samo izletov in podobnih stvari, temveč je to organizacija, ki z uspehom pripravlja mlade v ljudi, ki bodo nekoč v ponos in korist družbi.

Delavski svet pa je organ, ki mi vliva kar neko strahospoštovanje in se sprašujem, če bi lahko opravičila morebitno izkazano zupanje. Mlado dekle ali fant v njenih letih ima glavo največkrat za to, da z njo misli, kako bo svojo mladost čim lepše preživel. Kljub

vsemu pa Mojca najde čas za svoj hobi, za štikanje, pa tudi s športom se ukvarja. Dokaz je drugo mesto na tovarniškem tekmovanju v kegljanju.

Ob vsem tem je zanimivo, da nima kakih posebnih želja.

»Saj imamo vse, kar rabimo. Mar ne bi bilo lepo, da se nam ne bi bilo treba kdaj boriti za to, kar že imamo?«

VIDA HROVAT je ena najstarejših delavk ne samo pri filtrih, temveč v okviru Tosame, saj je že 29 let članica našega kolektiva, petnajsto leto pa pri filtrih. Je mati dveh hčerk.

Pri filtrih sem delala najprej pri pripravi materiala za izdelavo letih. Koliko več dela je bilo z njimi, narejenega pa je bilo veliko manj. Vse je potekalo okorno in počasi. S strahom smo pričakovale nove stroje, saj se nam je zdelo skoraj nemogoče, da bi na

nadaljevanje na 7. strani

Naš razgovor

novem stroju samo tri delavke naredile veliko več komadov filtrov v istem času, kot prej veliko več ljudi na res slabih strojih.

Dolgo poznate delo pri filtrih in ljudi, s katerimi ste že toliko časa skupaj. Kako se počutite po tolikih letih dela?

Zelo sem zadovoljna z delom in sodelavkami. Včasih pride kaj navzkriž, pa je kasneje še bolje.

Zdravja si želim najbolj. Stroj pri katerem delam, stoji blizu vrat, kjer je vedno preprih, moje kosti, pa so po tolikih letih dela postale občutljive.

Kako pa preživite čas, ko je vaš delavnik mimo?

Saj veš, kako je. Ženi se dela ne zmanja nikoli, samo če ga hoče videti. Rada gledam televizijo, poslušam glasbo. Največja radost so mi vnučki, katerim stara mama vedno in povsod prav pride.

Želje?

Želim si, da nobena od nas ne bi poznala strahu kdaj se bodo iz tega ali onega vzroka ustavili naši stroji in, da bo naše delovno mesto drugod, ali da bomo silom si-

vinka. Je mamica treh otrok in pravi, da je v novi delovni sredini zelo zadovoljna.

Srečna sem. Nikakor se moje prejšnje delo ne da primerjati s sedanjim, tudi plača ne. Edino kar me je zelo prizadelo, je bilo boleče spoznanje, kako so nekatere sodelavke hitro pozabile, da so bile tudi one enkrat začetnice, ki prvi dan niso vsega znale.

Sedaj, pravi, z možem delata izmenično in najde več časa za družino, ostane ji čas za glasbo, ki jo ima zelo rada. Več, kot imam sedaj, si pa res ne upam želeti.

Lahko ste prebrali mnenja in odgovore raznih generacij članov proizvodne enote filtri. Kot vse, ki morajo z delom svojih rok in glav dokazovati svojo sposobnost in moč, jih tarejo razne težave, bolj kot drugi jih mučijo svetovni gospodarski problemi. V vseh pa je neka skrita energija in kljubovalnost, s katero so do sedaj rešili še vsak, še tako težak problem. Da bo tako tudi v bodoče so dokaz dosedanji uspehi ter močna delovna zavest večine zaposlenih v oddelku filtrov.

tuacije morale koristiti dopust. Je to preveč?

ROZI BERNOT je k filtrom prišla šele pred enim letom, je še no-

Volitve v samoupravne organe

SAMOUPRAVNI ORGANI
1976 — 1978

Prejšnjim organom je potekel mandat, zato smo 4. 3. 1976 volili nove delegate v organe samoupravljanja.

V skladu z novo samoupravno ureditvijo TOSAME, ki je organizirana v dve TOZD in skupne službe, so volitve potekale v organe delovne organizacije, in sicer:

- skupni delavski svet
- odbor za splošne zadeve
- skupna delavska kontrola
- in v organe obeh TOZD.

Delavci v TOZD Saniteta so volili delegate za:

- delavski svet
- odbor za medsebojna razmerja
- odbor delavske kontrole.

Delavci v TOZD Filtri pa so volili:

- delavski svet
- delavsko kontrolo.

Volitve so potekale na osmih volilnih zelo dobro, saj je bil le neznamen odstop od neveljavnih volilnih listkov.

Izvoljeni so bili naslednji delegati:

Delovna organizacija TOSAMA:

Skupni delavski svet:

1. Bunič Kristina

2. Cerar Ivan
3. Dimič Peter
4. Grošel Angela
5. Jamšek Franc
6. Kralj Antonija
7. Lončar Viktor
8. Merkužič Cveta
9. Pavli Ivanka
10. Rojc Lojzka
11. Strukelj Marjan
12. Tomažič Stane
13. Verbič Marinka
14. Grošel Mojca
15. Zupančič Miran

nadaljevanje na 8. strani

Volitve v samoupravne organe

nadaljevanje s 7. strani

Odbor za splošne zadeve:

1. Belcjan Franc
2. Ferlič Cilka
3. Jeretina Metka
4. Limoni Janez
5. Podboršek Polona
6. Potočnik Avgust
7. Stare Olga
8. Vodlan Feliks
9. Vrenjak Mimi

Skupna delavska kontrola:

1. Kerč Jože
2. Kovač Draga
3. Križman Milica
4. Pižmoht Janez
5. Smolnikar Jelka
6. Stare Tine
7. Tomažič Vida
8. Trlep Majda
9. Volkar Ivan

TOZD SANITETA

Delavski svet

1. Bolhar Majda
2. Cerar Olga
3. Cerar Valentina
4. Gotar Helena
5. Kaplja Zofka
6. Klopčič Srečo
7. Kočjančič Joži
8. Križnar Vida
9. Kušar Nežka
10. Mandelj Mimi
11. Peterka Anton
12. Prašnikar Mici II
13. Rode Janez
14. Šarc Borislava
15. Štrukelj Stane

Odbor za medsebojna razmerja:

1. Kos Ani, nam. Selja Ljubica
2. Klopčič Nada, nam. Kovač Mici
3. Pavli Janez, nam. Urbanija Anton
4. Pirc Branko, nam. Črv Ivanka
5. Prelovšek Mimi, nam. Bevc Malika
6. Urankar Pavle, nam. Vesel Marta
7. Vehovec Zinka, nam. Kotnik Milena

Odbor delavske kontrole:

1. Dragar Vinko
2. Jazbec Olga
3. Pirc Marinka
4. Prenar Silvo
5. Suša Vida

TOZD FILTRI

Delavski svet:

1. Bokal Franc
2. Hribar Ani
3. Hrovat Vida
4. Jarc Mojca

5. Kerč Štefka
6. Klopčič Ivanka
7. Kveder Milena
8. Pavovec Olga
9. Žagar Majda

4. Pavlič Andrej
5. Volmajer Marinka

Člani delovne skupnosti skupnih služb bodo prav tako izvolili svoje organe samoupravljanja: delavski svet in odbor delavske kontrole. Te volitve bodo izvedene predvidoma v drugi polovici meseca aprila.

P. V.

OKROGLA MIZA

Sestanka se je poleg predsednikov družbeno-političnih organizacij in pa direktorja podjetja, udeležil tudi tovariš Pernuš Janez, ki predstavljal občinsko SZDL in pa skupnost otroškega varstva.

Predsednik sindikata tov. Drolc Ivan je vse prisotne lepo pozdravil.

Prav tako so moški v privilegiranem položaju, kar se tiče samoupravljanja. Moški zasedajo v glavnem režijska delovna mesta in imajo tako več časa za čitanje zelo obširnega gradiva, ki je namenjeno za sestanke in ki bi ga moral pre-

Vse žene so si bile edine, da je tovarniško glasilo »TOSAMA« zelo kvalitetno in da ga vse žene v celoti prečitajo.

Na drugo vprašanje, kaj mislijo kako imamo urejeno otroško varstvo v občini Domžale, pa je završalo vse-splošno razburjenje. Vse so ugotavljale, da odvajamo zelo velika sredstva za omenjeno dejavnost, vendar pa imamo v našem podjetju zelo veliko mater, ki ne najdejo prostora v otroških vrtcih za svoje malčke, pač pa si morajo zagotoviti otroško varstvo na drug način. Bili so tudi primeri, da so morale nekatere naše sodelavke, prekiniti delovno razmerje, ker si niso mogle zagotoviti otroškega varstva. Vse pa so bile tudi mnenja, da so cene za usluge v ustanovah za varstvo otrok previsoke in da marsikaterim materam ne dovoljuje socialno stanje, da se poslužujejo tovrstnih uslug.

Sledilo je prvo vprašanje ženam: »Kako se žene uveljavljajo na delovnem mestu in kako uveljavljajo svoje samoupravne pravice?«

Iz odgovorov zbranih tovarišic je bilo ugotoviti, da se žene na delovnih mestih težje uveljavljajo kot moški. Razlog za to je v tem, da se žene lahko posvetijo delovni organizaciji samo 8 ur, ko delajo na svojih delovnih mestih, potem pa se morajo angažirati doma s kuho, kosila, oblačenjem svojih malčkov in še z nešteti opravki, ki jih imajo s svojo družino. Medtem, ko imajo moški veliko manj problemov in dela v krogu svoje družine.

čitati vsak samoupravljaec, da bi na sejah samoupravnih organov lahko zastopal pravilno stališče, medtem ko so žene razporejene v glavnem na delovna mesta, ki so vezana na normo. Zato so vse žene zahtevale, da se ves material, ki je potreben za seje samoupravnih organov skrajša in pripravi v taki obliki, da bo razumljiv in dostopen slehernemu članu kolektiva.

Vendar pa so bile vse žene skupno s tovarišem direktorjem mnenja, da so ženske-samoupravljalke v našem podjetju povsem enake moškim-samoupravljalcem in da so bile pri marsikaterih odločitvah celo agilnejše od moških.

Čeprav je tov. Pernuš zagotavljal, da se skupnost otroškega varstva trudi, da bi rešili omenjene probleme in da bo uvedla nov način varovanja otrok po domovih, so žene odločno zahtevale, da TOSAMA posveti temu problemu ravno toliko pozornosti, kot smo jo posvetili reševanju stanovanjskih problemov.

Na tretje vprašanje, kaj mislijo o lastni menzi, so bile vse mnenja, da je nujno potrebna. Zanimalo jih je samo, kakšne usluge nam bo ta menza nudila in kdaj bo začela obratovati. Na to vprašanje jim je odgovoril tovariš direktor. Dejal je, da nam bo menza nudila toplo malico in pa kosilo, seveda po znižani ceni. Poleg tega bo ta obrat zaprtega tipa. Obljubil pa je, da bo menza končana v letošnjem letu. S takim odgovorom so bile vse žene zadovoljne.

Četrto vprašanje se je glasilo: »Kaj mislijo o praznovanju dneva žena.« Odgovorile so, da so letos razočarane. Ni jim toliko do »bo nov«, ki so bili v našem podjetju že nekaj let slaba praksa. Dejale so, da so bile bolj zadovoljne še tiste čase, ko so na ta dan dobile pomaranče in so jim moški s stiskom rok priznali vse njihove zasluge pri izgradnji naše družbe. Žele so, da bi v prihodnje ta dan praznovala s kulturno prireditvijo.

Na koncu so ugotovile, da so taki sestanki koristni, seveda če se realizira, kar se na njih dogovori.

Marjan Hafner

PREHOJENA POT

Pri kraju svoje mandatne dobe, je delavski svet na svojih zadnjih treh sejah, ki so se vrstile ena za drugo v zadnjih dneh minulega meseca, najprej sprejel sklep o razpisu volitev za dne, 4. marca tega leta in določil volišča, število delegatov in organe za izvedbo volitev.

Nato je potrdil spremembe statuta »Centrotobak«, katerega člani smo. Imenoval je delegata, da nas bo zastopal na področju kadrovske politike. Sprejel je sklep, da se preda v javno razpravo gospodarski načrt za leto 1976. Odobril nakup opreme za novo skladišče in konč-

no odobril skupno vlaganje za izgradnjo blagovne hiše v Sremski Mitrovici.

Na drugi seji pa je delavski svet obravnaval predlog delitve dohodka in sprejel sklep, da se ugotavljanje in delitev dohodka preda v javno razpravo in potrditev zborom organizacijskih enot. Sredstva, ki so namenjena za Dan žena, se uporabijo za izgradnjo menze. Sprejel sklep o izplačilu povprečne enomesečne plače in preučil predlog delitve sredstev za sklad skupne porabe za leto 1976.

Delavski svet je ob sprejemu ta-

kega predloga upošteval, da smo poravnali vse obveznosti do družbe in da je v skladu z našo prizadevnostjo in da ni ovir za potrditev takega predloga.

Delavski svet je proučil tudi o-snutek predlogov Samoupravnih sporazumov o pokritju primanjkljaja in razvoja ŽTP, razvoja Luke Koper ter elektro gospodarstva in sprejel sklep, da se zborom predlaga sprejem in potrditev omenjenih sporazumov.

Zavedamo se, da so vsa omenjena področja potrebna hitrega razvoja, saj so brez njihovega vzorednega razvoja z ostalimi panogami ne moremo zamisliti normalnega in uspešnega poslovanja v industriji in drugod.

Zbori organizacijskih enot so na svojih zasedanjih dne, 24. februarja 1976 sprejeli predlog delavskega sveta o delitvi dohodka v celoti.

Na svoji zadnji seji pa je delavski svet poslušal poslovno poročilo za leto 1975, katerega je podal tov. direktor Slavko Bajec zelo nazorno.

Izrazil je optimizem, da bodo tudi v tekočem letu dobri poslovni rezultati, pa čeprav ne taki kot so bili v minulem letu, če bo sleherni član kolektiva prizadevno delal na svojem delovnem mestu.

Nato so člani delavskega sveta potrdili besedilo zaključnega računa, saj so bili zelo zadovoljni nad tako lepimi rezultati prizadevnega dela in izrazili željo, da bi tudi njihovi nasledniki v naslednjih dveh letih dosegli take ali vsaj podobne uspehe.

M. P.

Občni zbor gasilcev

Čeravno se še ni iztekla mandatna doba upravnega odbora gasilskega društva, smo morali sklicati občni zbor, da potrdimo nov statut našega IGD. Obenem smo podali obračun dela v enem letu.

Naše društvo je bilo v preteklem letu aktivno in to v operativi in preventivi. Imeli smo 9 rednih sej. Udeležba na sejah je bila v glavnem 80%. V podjetju smo imeli nekaj manjših požarov, ki so bili po zaslugi naših gasilcev že v kali zadušeni. V letu 1975 smo se udeležili vseh razpisanih tekmovanj: ena ženska in dve moški desetini. Moška desetina se je udeležila meddruštvenega tekmovanja v Šaleku.

Ženska desetina pa je zastopala ObGZ na republiški proslavi leta žena — gasilk v Ormožu. Tekmovali so tudi na občinskem tekmovanju v Radomljah, in na meddruštvenem tekmovanju v Litiji. Na vseh teh tekmovanjih so bili doseženi zavirljivi uspehi naših tekmovalnih ekip.

Imeli smo tudi poučno ekskurzijo v Tekstilno tovarno v Ajdovščino in v Senožeče.

Tako lahko člane in članice našega društva le pohvalim. Rezultati pa niso le plod, delo, preteklega leta, temveč obstoja ta elan že več let nazaj, posebno na tekmovalnem področju. Zato se čudimo članku v

Občinskem poročevalcu, da pri rezultatih ne omenja IGD TOSAME kot da naše društvo ne bi obstajalo, čeravno smo tudi mi člani ObGZ. Ne zahtevamo posebne pohvale, vendar bi lahko vsaj omenili, da smo tudi mi, oziroma naše desetine, dosegli v preteklem obdobju lepe uspehe v republiškem in občinskem inerilu.

Na tem občnem zboru smo sprejeli tudi program dela za leto 1976, ki obsega:

1. Organizirati kolektivne gasilske vaje z gasilnimi aparati z vsemi člani kolektiva do 1. 5. 1976.
2. Dvakrat letno izvršiti tehnični pregled gasilnih aparatov in dihalnih naprav.
3. Organizirati enodnevno instruktazo strojnikov s pomočjo strokovnjakov iz PGB iz Ljubljane. Rok izvršitve je mesec maj.

nadaljevanje na 11. strani

4. Organizirati v sklopu ObGZ Domažle tečaj za naziv gasilec, gasilec — strojnik in počasnisk.
5. Izvesti najmanj enkrat mesečno taktično gasilsko vajo na objektih podjetja. Vaje naj zavzemajo razne variante gašenja in reševanja. O tem bo izdelan še posebni program.
6. V tednu gasilske organizacije

je treba organizirati večjo društveno gasilsko vajo.

7. Pristopiti k pripravam za občinsko tekmovanje in tekmovanje RGZ Slovenije v počastitev gasilskega kongresa.
8. Društvo bo sodelovalo z ostalimi društvi in občinsko gasilsko zvezo ob raznih prireditvah.

9. Izdelati načrt gašenja in reševanja po posameznih obratih. Rok izdelave je 1. 6. 1976.
10. Vse nove člane seznanjati o požarni varnosti in o praktičnem ravnanju z gasilnimi napravami na delovnem mestu.
11. Tekmovalne ekipe je treba pomladiti in organizirati več ženskih desetih.
12. Dati možnost tekmovalnim ekipam, da se udeležijo strokovnih predavanj in raznih poučnih ekskurzij v sklopu protipožarne varnosti.

Ponovno smo izvolili stari upravni odbor s predsednikom Ciri- lom Zarnikom.

Predsednik je ob zaključku občnega zbora podeli še priznanja in sicer:

Cerar Ivan je dobil kot dolgoletni aktivni član republiško in občinsko odlikovanje za zasluge.

Judež Alojz in Zalokar Janez sta dobila občinski odlikovanji.

Kuhar Danica pa je dobila diplomu IGD TOSAMA za dolgoletno delo kot blagajnik društva.

Prihodnje leto bomo praznovali 30 letnico ustanovitve društva. Zato predlagam, da se že letos pripravimo na ta jubilej, da ga bomo lahko svečano proslavili. Zato vabim vse člane našega društva, da v tej pripravi sodelujejo.

Cj. Z.

bolj razširjenih konjičkov pri nas. Strast do zbiranja malih plastičnih ali kovinskih ploščic različnih oblik, se je prav epidemično razširila, čeprav seveda ta »bolezen« ni vse sodržavljane enako močno »prizadela«. Značke zbirajo mladi in stari, tisti, ki hodijo po svežem zraku v hribe ali tisti, ki hodijo »navijat« na nogometne tekme. Po nekaterih podatkih je v naši državi trikrat več zbiralcev značk kot filatelistov, ki pa jih tudi ni malo. V tej armadi značkarjev je tudi KRISTINA BUNIČEVA. V njeni zbirki je 837 različnih značk, ki so bile zbrane v zadnjih treh letih. Prvo značko je dobila od nečaka, ki je nastopil kot tekmovalec na ihanski skakalni prireditvi. Zato je razumljivo, da je bila njena prva značka, značka ihanskega smučarskega kluba — torej značka s športno tematiko. Zdaj je v Kristinini zbirki največ značk podjetij, te najraje zbira, pa tudi najbolj zanimive se ji zdijo. To pa seveda še ne pomeni, da v njeno zbirko ne romajo značke z drugimi tematikami; važno je samo, da niso iz plastike. Značk iz plastike ne ceni preveč. »V moji kolekciji so plastične edinole tiste, ki jih je izdelala Tosama,« ugotavlja Kristina.

Ko gre človek mimo trafike ali pultov s spominki, lahko vidi kopice različnih značk, ki niso posebno poceni. Torej, takle konjiček značkarstva ni ravno poceni. Buničeva se s tem ne strinja. Značk, razen redkih izjem sploh

ne kupuje, ker se ji zdi to predraga zadeva, pa zdi se tudi, da tako pridobljene značke zanjo nimajo take draži kot tiste »težko našican«. Seveda najlažje dobiš značko pri ljudeh, ki dosti potujejo. Po možnosti, mora človek vedno želeti in dobiti vsaj dve enaki znački. Tako ima človek eno za kolekcijo drugo, še lepše je, če je tudi tretja, pa za zamenjavo.

Kristina se pri zbiranju striktno drži »manufakturnega« sistema trgovanja — blago za blago, značko za značko. To je edini način da dobiš od nje, če si slučajno tudi sam značkar kako značko, kajti prodati ali podariti značko se ji zdi »greh«, če ne še kaj hujšega.

nadaljevanje na 12. strani

Ljudje zbirajo v svoje veselje vse mogoče stvari, od škatlic za vžigalice do starih pravih pravca- tih lokomotiv. K tovrstnim hobi-

stom katerim nekateri pravijo tu- di kolekcionarji, spadajo tudi zbi- ralci značk. V zadnjem času je značkarstvo gotovo eden od naj-

nadaljevanje s 11. strani

Vprašam jo, če se ji sedanja zbirka zdi velika. »No, ja«, pravi, »ni ne majhna, pa tudi nevem kako velika ne. Ampak tako je, človek pride do kakih 400 značk kar hitro, potem pa je teže. Večje število različnih eksponatov, težje je priti od novih značk, ki jih še nimaš v zbirki.«

Pri tolikem številu značk, se je gotovo težko odločiti za najlepšo, ali najpriljubljenejšo. Pa vendar meni Kristina, da ji je pri srcu najbolj tista značka od tovarne Ključ. Zakaj tako, niti sama ne ve povedati, je pa to edina značka, ki jo ima vedno pri sebi.

Celotno ostalo zbirko ima doma v zastekleni stenski vitrini, ki je seveda zaklenjena. Zаметno ozadje še ni povsem zapolnjeno z zatak-njenimi primerki med katerimi so tudi taki, ki so bili izdelani v Ameriki, na Japonskem, v Sovjetski zvezi, na Madžarskem. »Tale še prazen prostor v vitrini, bo ravno še zadostoval za letos,« meni vneta zbiralka.

Koliko zbiralcev značk je v Tosami, je težko reči, toda Kristina trdi, da jih ni malo. Nekateri še povedati nočejo, da se zanimajo za značke; drugi bi spet radi kak primerek »samo« za nedebudne dru-

žinske »naslednike«. Sogovornici se zdi, da kar večina moških v tovarni bolj ali manj vneta nabira znač-karsko »blago«.

Včasih je Kristina zbirala raz-glednice. Toda to je opustila in zdaj trdi, da se ji zdi nabiranje in zamenjavanje značk veliko bolj zanimivo, kot povečanje kolekcije razglednic.

Pri vsakem zbiranju, tudi znač-ke niso izjema, je potrebno potr-pljenje in vztrajnost. Brez vztraj-nosti ne gre. Kristina se ob tem zasmee, ko se spomni kako je prišla, do ene zadnjih značk iz svoje dosedanje kolekcije. Pri kupovanju časopisa ji je znanec dal značko in ob njeni glasni ugotovitvi, da tako značko že ima, je ta takoj iz-ginila v žepu prodajalca časopisa. Ta je seveda takoj zvedel, da Kri-stina značk ne podarja in šele, ko je prodajalec obljubil zamenjavo je vzeto značko lahko obdržal. Ampak svoje obljube ni čisto resno vzel, šele kasneje je zaradi vsako-dnevnega opominjanja ugotovil, da prej ne bo miru dokler ne bo dal obljubljenega značke. Po dveh ted-nih je prišlo do vdaje in Kristina je dobila za zbirko novo značko — eno izmed tistih osemstoosemintri-deset.

F. V.

Marjan 825 podrtimi keglji pred Marjanom Štrukljem 798 in Janezom Limonijem s 720 podrtimi keglji itd.

Mladinke pa so dosegle nasled-nje rezultate. Najboljša je bila Jaz-bec Olga s 303 podrtimi keglji, dru-go mesto je zasedla Grošelj Mojca in tretje Žebovec Olga. Vsi najbolj-ši so prejeli pokale in diplome. Omeniti velja tudi, da udeležba na tekmovanju ni bila ravno najbolj-ša, kljub vsem pa je bilo tekmo-vanje dobro organizirano, pa tudi rezultati so bili prepričljivo boljši,

kot lansko leto. Ob koncu poročanja omenjenega tekmovanja se v imenu OO ZSMS Tosama vsem nastopajočim zahvaljujem za sode-lovanje, prav tako tudi vsem ostalim, ki so pri organizaciji tekmo-vanja kakorkoli pomagali.

Marjan Štrukelj

Košarka

Letos je v okviru športnih sindi-kalnih iger občine Domžale vključe-no prvič tudi tekmovanje v košarki.

Tudi v naši tovarni se je ustano-vila omenjena sekcija, ki se je vklju-čila v to tekmovanje. Poleg našega moštva sodelujejo še naslednje eki-pe: Helios, Mlinostroj, Sob Domža-le, PKUGS, Induplati in Lek. Do se-daj je naše moštvo odigralo pet sre-čanj, le srečanje z Lekom še ni bilo odigrano.

nadaljevanje na 13. strani

KEGLJANJE

V nedeljo, 22. 2. 1976 ob 9. uri je bilo na štiristeznem avtomat-skem kegljišču na Trojanah že tra-dicionalno mladinsko tovarniško tekmovanje v kegljanju, katerega

se je udeležilo 9 mladincev, ki so tekmovali v disciplini 200 lučaje-v in 3 mladinke v disciplini 100 lučaje-v.

Pri mladcih je zmagal Hafner

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage ma-me se iskreno zahvaljujem sindi-kalni organizaciji in svojim sode-lavkam iz mikalnice za izraze so-žalja in denarno pomoč.

Marica Lazarevič

nadaljevanje s 12. strani

Vse tekme so bile odigrane v telovadnici Osnovne šole Josip Broz Tito na Rojah, pa tudi organizacija tekmovanja je bila do sedaj na ravni.

Omeniti velja, da bi moštvo Tosamem v tem tekmovanju kljub na novo ustanovljeni sekciji lahko doseglo vidnejše rezultate, toda, ker nekateri ključni igralci moštva niso redno prihajali na srečanja, je rezultat slabši kot smo ga pričakovali.

Posamezni izidi tekem:

TOSAMA — HELIOS 42 : 40
TOSAMA — MLINOSTROJ 42 : 54
TOSAMA — SOB DOMŽALE 37 : 56
TOSAMA — PKUGS 20 : 0 b. b.
TOSAMA — INDUPLATI 37 : 39

Kot sem že omenil, tekmovanja še ni konec, toda lahko pričakujemo, da bo naše moštvo na končni lestvici uvrščeno nekje na 4-5 mesto.

Š. M.

Osebnosti

ROJSTNI DAN PRAZNUJEJO od 12. 3. do 11. 4.

Filtri

6. 4. Bokal Franc, 25. 3. Avbelj Marija, 2. 4. Pavovec Olga, 19. 3. Hribar Joži, 30. 3. Kosmač Antonija, 23. 3. Poljak Marija, 1. 4. Urbanija Helena, 10. 4. Verbič Marija, 4. 4. Rojc Dragica, 10. 4. Lavrič Slavka, 1. 4. Varaždinac Antonija, 17. 3. Limoni Janko, 5. 4. Rokavec Francka.

Belilnica

15. 3. Klopčič Srečo, 18. 3. Brodar Jože, 6. 4. Dimič Peter, 4. 4. Dolinar Franc, 1. 4. Urbanija Anton, 12. 3. Škrbe Andrej.

Konfekcija

1. 4. Babič Stanka, 27. 3. Dodič Nevenka, 22. 3. Gorjup Ivanka, 30. 3. Janežič Erna, 30. 3. Kosar Marija, 3. 4. Mav Francka, 7. 4. Prašnikar Jana, 31. 3. Starbek Minka, 24. 3. Slapnik Stoja, 12. 3. Štemelj Danica, 24. 3. Vlahinja Pepca, 25. 3. Vrtar Marija, 21. 3. Blatnik Marija, 7. 4. Heine Mira, 6. 4. Marinšek Justina.

Mikalnica

6. 4. Pavli Ivanka, 29. 3. Adamič Alojzija, 5. 4. Cerar Marija, 8. 4. Dolenc Justina, 21. 3. Igljč Joži, 31. 3. Križman Milica, 16. 3. Lovšin Rozi, 27. 3. Mav Francka, 7. 4. Rogelj Marjana, 10. 4. Žebovec Pepca, 5. 4. Žmavc Ana, 15. 3. Rusjan Vojka, 4. 4. Limoni Vlasta.

Tkalnica ovojev

11. 4. Oražem Marjan, 9. 4. Pelc Antonija, 17. 3. Hriberšek Joži, 16. 3. Kremljč Jožefa.

Avtomatska tkalnica

28. 3. Mav Pavle, 2. 4. Čebulj Dorra.

Pripravljalnica

27. 3. Kasagič Alojzija, 16. 3. Sedeljšak Stanka, 7. 4. Blažević Marija.

Komercialni sektor

15. 3. Prašnikar Jože, 29. 3. Moč nadaljevanje na 14. strani

Iz dela naših delegatov

Povzetek iz zapisnika 6. seje skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije, katere sem se udeležila kot članica zbora uporabnikov občinske izobraževalne skupnosti Domžale. Sejo skupščine je vodil predsednik, tov. Franc Braniselj, v prostornih Klubu delegatov v Ljubljani.

Obravnavane so bile zlasti naslednje točke dnevnega reda:

1. Osnutek družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1976
2. Predlog okvirnega programa vzgojno izobraževalnih dejavnosti na področju usmerjenega izobraževanja
3. Predlog družbenega dogovora o reformi pedagoškega šolstva
4. Predlog družbenega dogovora o popustih in regresih za skupinska potovanja otrok in mladine
5. Predlog programa gradnje študentskih domov
6. Poročilo o koriščenju kreditov iz sredstev združene amortizacije in predlog za razdelitev neizkoriščenih sredstev
7. Poročilo o koriščenju sredstev in stanja na investicijah v usmerjeno izobraževanje
8. Družbeni dogovor o vlogi, razširjanju in financiranju mladinskega periodičnega tiska
9. Predlog sklepa o razdelitvi sredstev anuitet iz naslova posojil odpravljenega republiškega stanovanjskega sklada

Ad. 1

Uvodno pojasnilo k tej točki je dal tov. Deberšek, predsednik izvršnega odbora skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije. Izvršni odbor je obravnaval osnutek družbenega dogovora in bil mnenja, da ne bo mogoče prevzeti vseh obveznosti. Čimprej je treba rešiti tudi vprašanje izvenbilančnega zbiranja sredstev in posebno zbiranja sredstev za gradnjo dijaških in študentskih domov.

Ker so bili delegati v razpravi različnih mnenj, je bil sprejet sklep, da se odklanja osnutek družbenega dogovora kakršen je bil predložen.

Ad 2.

Predlog okvirnega programa je izvršni odbor oblikoval po kritični presoji vseh naloženih obveznosti. Ker se je treba uskladiti na 111,1 % rasti dohodka je upošteval pri določanju programa še izhodišča, da so programirane dejavnosti na ravni sredstev iz leta 1975. Upoštevalne so prioritete usmeritve.

Ad 3.

Skupščina je v zvezi s to točko sprejela sklep, da se pristopi k držbenemu dogovoru in da je podpisnik za izobraževalno skupnost tov. Vejko Troha.

Ad. 4

Sprejet je bil sklep o skupinskih potovanjih otrok in mladine. Obveznosti izobraževalne skupnosti so 2,5 milijona din.

Ad 5.

Sprejet predlog programa gradnje dijaških domov v Ajdovščini, Svečini, Škofja Loka, Novo mesto, Maribor.

Ad 6, 7.

Komisije za srednje šolstvo, visoko šolstvo in investicije so uskladile predlog in ga dale izvršnemu odboru, ta pa skupščini v sprejem.

Ad 8.

Zaradi naraščanja tiskarskih stroškov in težke situacije založništva je sprejet sklep, da se znesek 241.929 din plača iz nerazporejenih sredstev za leto 1975.

Ad 9.

Sprejeli smo sklep, da se bo 5 milijonov razdelilo na dijaški dom Koper Maribor in Dom za medicinske sestre v Ljubljani.

Nagradna križanka

		Abelov brat	Amerijaj	Avtomob športnik		Zelenja vna juha	Nazivati z oni	Izid pri šahu
		Belilna posada			Kalcij	Arnold Zweig		
		Domate zbravilo					Večja poškodba izplako- valnik	
Slap pod Okrešljem		Medmet začuden.		Razpo- sajen				
		Ata		Veznik				
Nečak, bratra- nec					Vislice	Prebivat. iza v Dalmaciji Hunski poglavar		čebelji produkt
Kratke sani za važnjo hladov		Starinske glasbilo	Običaji				Igralna karta	
			Siam				Prikrit	
Hemingway				Vojaške enote			Vrtna hiša	
				Vrsta melulja				
Štor, panj		Cona			Avt. oz. šibenik	Teliček	Rimski cesar	
		Cankar Ivan					Cilka	
Vrsta drevesa, simbol nedolžnosti					Žensko ime			Vrsta avtomobila
					Avstrijska poročev. agencija			Prisrčna čestitka ob dnevu žena
		Napelja- va elektrike						Ivan Minatti
		Teža posode				Tropska smola		
					Sestava v. v.	Name- ravam		

V uredništvo »Tosame« je bilo oddanih 13 nagranih križank.

Pet reševalcev je pravilno rešilo križanko, ostali pa so napravili napake, največ (pod vodoravno) mesto v Angliji — pravilno ETON.

Žreb je nagradil naslednje reševalke:

1. nagrada Prelovšek Mimi — tkalnica ovojev
2. nagrada Kočar Milica — tkalnica ovojev
3. nagrada Cerar Marta — mikal, nica

Nagrajenim čestitamo, ostalim pa se zahvaljujemo za sodelovanje.

Uredništvo

nadaljevanje s 13. strani
nik Francka, 26. 3. Slapar Marjan,
2. 4. Poharič Franc, 4. 4. Batič Janez,
16. 3. Bujanj Marija.

Splošno-kadrovski sektor

27. 3. Štifter Franc, 12. 3. Narat Jože, 5. 4. Jaševc Pavla, 27. 3. Anžin Franc, 4. 4. Kerč Franc.

Ekonomsko-planski sektor

31. 3. Kersnik Urška, 25. 3. Zajc Hermina.

Finančni sektor

6. 4. Gorenc Alenka.

Tehnični sektor

21. 3. Svetlin Marija, 1. 4. Merkužič Danica.

Pomožni obrati

11. 4. Dolinšek Ciril, 4. 4. Ves Viktor, 30. 3. Tič Jože.

RODILI SO SE:

Štifter Anuši — sin, Pišek Nadi — sin, Baloh Zorki — sin, Cerar Mariji II. — sin in Cestnik Miri — hči.

POROČILI SO SE:

Kosirnik Franc in Videmšek Marjeta — KOSIRNIK
Cerar Joži — KOSAR

Delovno razmerje je bilo sklenjeno z dipl. ing. Janezom Dimicem in Mileno Limovšek, prekinjeno pa je bilo Fuks Kazmiru, Slevcevi Mihaeli in Jutršek Zofki.

Izdaja: Tovarna sanitetnega materiala Domžale.

Urejuje uredniški odbor: Vladka Berlec, Janez Drolc — IOOO sindikat, Marjan Hafner, Janja Videgar, Francka Kerč — Blagajna, Karol Strehar, Stane Tomažič MA Tosama, Marjan Strukelj, Jurij Vulkan, Slavko Bajec, Tone Stare-fotograf.

Odgovorni urednik:
Dušan Borštnar.

Naklada: 1000 izvodov

Tisk: »Papirkonfekcija« Krško